

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Kratzerovou ve věci nezletilých:

[REDACTED]
[REDACTED]
oba bytem [REDACTED]
oba zastoupení opatrovníkem [REDACTED]
[REDACTED]

dětí rodičů:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
zastoupena advokátkou Mgr. Janou Žakovou
sídlem Nádražní 1018, 373 41 Hluboká nad Vltavou
[REDACTED]
[REDACTED]
zastoupen advokátkou Mgr. Lenkou Hanzalovou
sídlem Lannova třída 16/13, 370 01 České Budějovice

o neshodách rodičů o významných věcech v rámci rodičovské odpovědnosti

takto:

- I. Soud nahrazuje souhlas otce [REDACTED]
s vydáním cestovních dokladů pro nezletilé děti [REDACTED]
[REDACTED].

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Brabcová.

- II. Soud nahrazuje souhlas otce [REDACTED] s vycestováním nezletilé dcery – [REDACTED], na jazykově vzdělávací pobyt do [REDACTED] v termínu od [REDACTED].
- III. Otec je povinen zaplatit matce náhradu nákladů řízení ve výši 6 500 Kč, a to ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právní zástupkyně matky, JUDr. Jany Žakové, advokátky se sídlem Nádražní 1018, 373 41 Hluboká nad Vltavou.

Odůvodnění:

1. Návrhem doručeným zdejšímu soudu dne [REDACTED] navrhla matka, aby soud nahradil souhlas otce s vydáním cestovních dokladů pro obě nezletilé děti. Návrh odůvodnila tím, že děti, ač jsou státními příslušníky [REDACTED] [REDACTED] od narození se zdržují na území [REDACTED] a nebylo proto možné požádat o vydání cestovních dokladů v [REDACTED]. Nyní je však potřeba cestovních dokladů stále častější, děti bez cestovních dokladů nemohou navštívit své příbuzné v [REDACTED] nemohou vycestovat na zahraniční dovolenou a nemohou se ani účastnit školních akcí v zahraničí. Matka o vydání cestovních dokladů pro nezletilé děti požádala [REDACTED] [REDACTED], kde jí však bylo sděleno, že k vydání dokladů jsou třeba podpisy obou rodičů na žádosti o jejich vydání. Matka otce několikrát žádala, aby souhlas udělil, otec ho však dosud neudělil.
2. Otec s návrhem matky nesouhlasil, podmiňoval jeho udělení souhlasem matky s [REDACTED] [REDACTED]. Zároveň svůj nesouhlas odůvodňoval obavou z odcestování matky společně s nezletilými dětmi do [REDACTED] ze kterého se již nevrátí.
3. Matka svůj nesouhlas s tím, aby děti měly [REDACTED] odůvodňovala tím, že otec jí v minulosti vyhrožoval tím, že udělá vše proto, aby děti od matky, která jako jediná [REDACTED] [REDACTED] mít nebude, odtrhl. Zároveň uvedla, že obava otce, že s dětmi odjede do [REDACTED] a již se nevrátí, není důvodná. Co se týče žádosti o vydání cestovních dokladů, uvedla, že plná moc, kterou ji otec k vyřízení cestovních pasů udělil, neměla ověřený podpis a nebyla proto dostatečná.
4. V průběhu řízení matka rozšířila svůj návrh tak, že navrhla nahradit souhlas otce s vycestováním nezletilé dcery do [REDACTED] v termínu [REDACTED]. Soud změnu návrhu připustil.
5. Soud ve věci provedl následující důkazy:
6. Z výzvy ze dne [REDACTED] bylo zjištěno, že matka touto výzvou žádala otce, aby se ve lhůtě 10 pracovních dnů dostavil na [REDACTED] k podpisu souhlasu s vydáním cestovních dokladů pro nezletilé děti s tím, že pokud tak neučiní, bude věc řešit soudní cestou.
7. Z rodných listů nezletilých dětí bylo zjištěno, že obě děti se narodily v [REDACTED].
8. Z výzvy k vyjádření žadatele ze dne [REDACTED] bylo zjištěno, že otec podal žádost o udělení [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED]. Touto výzvou byl upozorněn, že matka sdělila, že nesouhlasí s [REDACTED] pro své děti a tím tedy svůj původně udělený souhlas s [REDACTED] odvolala. Vzhledem k uvedenému nejsou splněny podmínky pro vedení řízení o [REDACTED] ve věci nezletilých dětí žadatele. Otec byl upozorněn, že může nový souhlas matky doplnit ve lhůtě 10 dnů s tím, že pokud tak neučiní, budou jeho děti ze společného řízení vyloučeny.
9. Z vyrozumění o usnesení poznamenaném do spisu ze dne [REDACTED] bylo zjištěno, že z řízení o žádosti otce nezletilých dětí o [REDACTED], do které otec zahrnul i své dvě nezletilé děti, byly obě děti vyloučeny, neboť matka v průběhu řízení odvolala svůj souhlas s podáním žádosti o [REDACTED].
10. [REDACTED]

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Brabcová.

11. Z plné moci ze dne [REDACTED] bylo zjištěno, že otec zplnomocnil matku k podání a převzetí [REDACTED] cestovních pasů pro obě nezletilé děti.
12. Rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 3. 2021, č.j. 22 Nc 104/2021-34 byly nezletilé děti pro dobu před i po rozvodu manželství rodičů svěřeny do péče matky a otci uložena povinnost přispívat na jejich výživu částkami [REDACTED].
13. Rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 9. 2021, č.j. 23 C 188/2021-53, bylo manželství rodičů rozvedeno.
14. Rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. 9. 2022, č.j. 0 P 304/2021-127, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 3. 2023, č.j. 5 Co 71/2023-153, byl upraven styk nezletilého s otcem tak, že [REDACTED].
15. Rodiče shodně prohlásili za nesporné, že [REDACTED].
16. Matka při své účastnické výpovědi uvedla, že s dětmi byla v [REDACTED] naposledy v roce [REDACTED] byli tam ještě všichni společně jako rodina, v té době děti cestovní doklady měly. Nyní by chtěla, aby děti mohly normálně cestovat, a to nejen do [REDACTED]. Dcera měla nyní možnost odjet se školou do [REDACTED] ale nemohla, protože nemá cestovní doklady. Otce matka o udělení souhlasu s vydáním cestovních dokladů žádala, ale nevyhověl jí a opakovaně jí formou SMS vyhrožoval, že se do [REDACTED] nikdy nedostane. [REDACTED]. Pokud by děti měly cestovní doklady, byla by ochotná souhlasit s [REDACTED]. [REDACTED]. Co se týče [REDACTED] a následné zařízení občanského průkazu pro děti, se kterým by mohly děti cestovat, matka se vyjádřila tak, že [REDACTED] je finančně náročné, a proto zvolila cestu žádosti o vydání [REDACTED]. Vyřízení [REDACTED] je navíc rychlejší.
17. Otec při své účastnické výpovědi uvedl, že v [REDACTED] bydlí už [REDACTED] má příbuzné v [REDACTED] ale z finančních důvodů tam moc nejezdí. Naposledy byli v [REDACTED] v roce [REDACTED] celá rodina. Otec dále uvedl, že matka nemá v [REDACTED] žádné zázemí, [REDACTED]. [REDACTED]. Otec potvrdil, že věděl o možnosti dcery odcestovat se školou do [REDACTED] dcera mu psala SMS, ale protože mu dcera v roce [REDACTED] řekla, že není její otec, odpověděl jí, aby si tedy sehnala toho skutečného otce. Souhlas s vydáním cestovních dokladů neudělal proto, že mu matka lže, a dále proto, že se bojí, že se děti z [REDACTED] už nevrátí. Matka mu už v roce [REDACTED] říkala, že se dětmi odjede a myslela to vážně. Dále otec uvedl, že má zájem o to, aby děti měly [REDACTED], ale je to finančně náročné, [REDACTED]. Souhlasil by s tím, aby děti cestovaly do jiných zemí, ale ne do [REDACTED]. K dotazu soudu však doplnil, že mu není známo nic o tom, že by matka měla v [REDACTED] zajištěno bydlení nebo by si tam nějaké zajišťovala.
18. K dotazu soudu sdělilo [REDACTED] dne [REDACTED], že k vydání cestovních dokladů nezletilých dětí je vždy nutný souhlas obou rodičů. K vydání občanského průkazu je nutný jeden rodič, první občanský průkaz se vydává po navršení [REDACTED] let.
19. Z přihlášky na jazykově vzdělávací pobyt bylo zjištěno, že jazykově vzdělávací pobyt proběhne v termínu od [REDACTED].
20. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě a v jejich vzájemné souvislosti podle ustanovení § 132 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) a dospěl k následujícímu závěru o skutkovém stavu.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Brabcová.

21. Matka, otec i děti mají [REDAKCE] Otec má navíc [REDAKCE]
[REDAKCE]
[REDAKCE]
[REDAKCE]
[REDAKCE] Matka má zájem o to, aby děti měly cestovní pasy, aby mohly cestovat. [REDAKCE] měla možnost jet se školou do [REDAKCE] ale nemohla, protože neměla cestovní doklad. Nyní v květnu by měla možnost odjet na jazykově-vzdělávací pobyt do [REDAKCE] který se uskuteční v termínu [REDAKCE] Matka by zároveň společně s dětmi chtěla navštívit příbuzné v [REDAKCE] O přestěhování do [REDAKCE] matka neuvažuje, nemá tam zajištěno žádné bydlení a ani si žádné neshání. Naposledy byla celá rodina v [REDAKCE] v roce [REDAKCE] kdy děti ještě cestovní doklady měly. Bydleli tam u matčiny matky, která zde má nemovitost [REDAKCE]
[REDAKCE]
[REDAKCE] K vydání [REDAKCE] je potřeba žádost podepsaná oběma rodiči. Otec matku sice zplnomocnil k podání žádosti, ale protože jeho podpis na plné moci nebyl ověřen, nebyla akceptována, k podpisu žádosti se na [REDAKCE]
[REDAKCE] nedostavil.
22. Po provedeném dokazování matka závěrem navrhla, aby jejímu návrhu bylo vyhověno, neboť nyní děti nemohou cestovat do zahraničí, problémy se vyskytují jak při školních výletech, tak při dovolené. Otec závěrem s návrhem matky nesouhlasil, jednání matky považoval za účelové, neboť děti již dávno mohly cestovní doklady mít, pokud by matka souhlasila s [REDAKCE]
[REDAKCE] Pokud by však přesto bylo návrhu matky vyhověno, nesouhlasil s tím, aby matce bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, a to právě vzhledem k namítané účelovosti matčina jednání. Kolizní opatrovník závěrem navrhl návrhu matky vyhovět pouze částečně, a to tak, aby souhlas otce byl nahrazen pouze ve vztahu k dceři a aby platnost pasu byla časově omezena. [REDAKCE]
[REDAKCE]
23. Při právním hodnocení věci postupoval soud dle ustanovení § 877 odst. 1 a 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), dle kterého nedohodnou-li se rodiče v záležitosti, která je pro dítě významná zejména se zřetelem k jeho zájmu, rozhodne soud na návrh rodiče; to platí i tehdy, vyloučil-li jeden rodič z rozhodování o významné záležitosti dítěte druhého rodiče. Za významnou záležitost se považují zejména nikoli běžné léčebné a obdobné zákroky, určení místa bydliště a volba vzdělání nebo pracovního uplatnění dítěte.
24. Dále bylo aplikováno Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 34/1998 Sb., o sjednání Úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí (dále jen „Úmluva“).
25. Dle čl. 1 Úmluvy je předmětem úmluvy a) zajistit bezodkladný návrat dětí protiprávně přemístěných nebo zadržovaných v některém smluvním státě, b) zajistit, aby práva týkající se péče o dítě a styku s ním podle právního řádu jednoho smluvního státu byla účinně respektována v ostatních smluvních státech.
26. Dle článku 3 Úmluvy je přemístění nebo zadržení dítěte protiprávní, jestliže a) bylo porušeno právo péče o dítě, které má osoba, instituce nebo kterýkoliv orgán buď společně, nebo samostatně, podle právního řádu státu, v němž dítě mělo své obvyklé bydliště bezprostředně před přemístěním nebo zadržením b) v době přemístění nebo zadržení bylo toto právo skutečně vykonáváno, společně nebo samostatně, nebo by bylo takto vykonáváno, kdyby bylo nedošlo k přemístění či zadržení.
27. Podle článku 5 Úmluvy a) právo péče o dítě zahrnuje práva vztahující se k péči o osobu dítěte a zejména právo určit místo pobytu dítěte.

- 28.Dále soud vycházel z Nařízení Rady (EU) 2019/1111 ze dne 25. června 2019, o příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské odpovědnosti a o mezinárodních únosech dětí (dále jen „Nařízení“).
- 29.Podle článku 1 bod 1 se Nařízení vztahuje na občanské věci týkající se b) přiznání, výkonu, převedení a omezení nebo zbavení rodičovské odpovědnosti.
- 30.Podle článku 1 bod 2 Nařízení mohou věci uvedené v odstavci 1 písm. b) zahrnovat zejména a) právo péče o dítě a právo na styk s dítětem.
- 31.Podle článku 3 Nařízení se kapitoly III a VI tohoto nařízení použijí na protiprávní přemístění nebo zadržení dítěte, pokud se týká více než jednoho členského státu, a doplňují tak Haagskou úmluvu z roku 1980. Kapitola IV tohoto nařízení se použije na rozhodnutí, která nařizují navrácení dítěte do jiného členského státu podle Haagské úmluvy z roku 1980 a která musí být vykonána v jiném členském státě, než je členský stát, v němž byla vydána.
- 32.Podle článku 2 bod 2, 9) Nařízení právo péče o dítě zahrnuje práva a povinnosti vztahující se k péči o osobu dítěte, zejména právo určit místo pobytu dítěte. Podle bodu 2, 11) se protiprávním přemístěním nebo zadržením rozumí přemístění nebo zadržení dítěte, pokud a) je tímto přemístěním nebo zadržením porušováno právo péče o dítě vyplývající z rozhodnutí, ze zákona nebo z právně závazné dohody podle právních předpisů členského státu, ve kterém mělo dítě obvyklý pobyt bezprostředně před přemístěním nebo zadržením; a b) v době přemístění nebo zadržení bylo skutečně vykonáváno právo péče o dítě, ať společně nebo samostatně, nebo by toto právo bylo vykonáváno, kdyby k přemístění nebo zadržení nedošlo.
- 33.Po aplikaci citovaných zákonných ustanovení na zjištěný skutkový stav dospěl soud k závěru, že návrh matky je důvodný. Obě děti jsou státními příslušníky [REDAKCE] přesto, že se narodily v [REDAKCE]. Oba jejich rodiče jsou rovněž státními příslušníky [REDAKCE]. Za situace, kdy děti nemají [REDAKCE], nemohou jejich rodiče žádat o vystavení [REDAKCE]. Přesto je však dle názoru soudu v zájmu nezletilých dětí, aby měly možnost cestovat, ať již na školní výlety, na dovolenou anebo za svými příbuznými. Děti by měly mít dle soudu možnost svobodně cestovat a stýkat se se svými příbuznými. V průběhu řízení bylo zjištěno, že k vydání cestovního pasu je dle platných právních předpisů [REDAKCE] vyžadován souhlas obou rodičů. Otec tento souhlas neudělil a byť uváděl, že se obává únosu nezletilých dětí do [REDAKCE] soud jeho obavy nesdílí. Matka uvedla, že se s dětmi do [REDAKCE] odstěhovat nehodlá, nemá tam zajištěno bydlení ani si ho neshání a bydlení u matčiny matky sám otec označil za nevyhovující. Obě děti chodí v [REDAKCE] do školy, bydlí zde od narození, mají zde proto zajištěno zázemí. Pokud pak otec udělení souhlasu podmiňoval [REDAKCE], tato dvě řízení na sobě navázána nejsou a bude-li otec na tom, aby děti měly [REDAKCE] trvat a matka i nadále nebude souhlasit, má otec možnost domáhat se nahrazení souhlasu matky soudní cestou stejně jako to učinila matka. Za současné situace neshledal soud důvod pro to, aby děti pasy neměly. Nezletilá [REDAKCE] má možnost odcestovat se školou na jazykově vzdělávací pobyt do [REDAKCE] přičemž takový pobyt považuje soud za jednoznačně v jejím zájmu. Stejně tak i jiné školní zahraniční akce není třeba dětem upírat. Pokud se otec vyjadřoval tak, že by souhlasil s tím, aby děti cestovaly po světě, nikoli však do [REDAKCE], tento názor otce soud nepovažuje za důvodný. Děti mají právo stýkat se svými příbuznými a žijí-li příbuzní v [REDAKCE] nelze dětem vycestování do [REDAKCE] zakazovat. Vzhledem ke všem uvedeným skutečnostem shledal soud návrh matky důvodným a souhlas otce s vydáním cestovních dokladů pro obě nezletilé děti proto nahradil. Stejně tak soud vyhověl návrhu matky na nahrazení souhlasu otce s vycestováním nezletilé [REDAKCE] na jazykově vzdělávací pobyt v měsíci [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] když účast na této školní akci je jednoznačně v souladu se zájmy nezletilé [REDAKCE]. Návrh kolizního opatrovníka, aby byla platnost pasu časově omezena, neshledal soud důvodným, neboť jak již bylo uvedeno výše, děti

by měly mít možnost cestovat bez časového omezení. Stejně tak neshledal soud důvodným argument kolizního opatrovníka, že cestovní doklady by měly být řešeny až po té, kdy děti získají [REDAKCE], neboť nesouhlasí-li matka s [REDAKCE] [REDAKCE] svým dětem, nelze situaci řešit jinak, než jak nyní matka činí. Pro úplnost pak na závěr soud upozorňuje oba rodiče, že rodičovská odpovědnost náleží stejně oběma rodičům, změna bydliště je významnou záležitostí v životě dítěte, na které se musí oba rodiče shodnout a i když je dítě ve výlučné péči jednoho z rodičů, tento nemá právo bez souhlasu druhého rodiče změnit bydliště dítěte, ani v rámci [REDAKCE]. [REDAKCE]

[REDAKCE]

[REDAKCE]

[REDAKCE]

[REDAKCE]

[REDAKCE]

[REDAKCE]

[REDAKCE]

34. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle ustanovení § 142 o. s. ř. tak, že právo na náhradu nákladů řízení bylo přiznáno matce, která byla se svým návrhem zcela úspěšná. Ve věci nebylo možné aplikovat ustanovení § 23 zákona č. 292/2013 Sb., neboť se nejedná o řízení, které by bylo možné zahájit i bez návrhu. Matka náklady řízení nevyčísliła a soud proto při jejich výpočtu vycházel z obsahu spisu a matce přiznal právo na náhradu nákladů řízení v celkové výši 6 500 Kč, v souladu s vyhláškou č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“). Soud vycházel z tarifní hodnoty 5 000 Kč, neboť dle § 9 odst. 2 advokátního tarifu se považuje ve věcech opatrovnických za tarifní hodnotu částka 5 000 Kč. Náklady řízení sestávají z náhrady mimosmluvní odměny za 5 úkonů právní služby dle § 7 bodu 3 advokátního tarifu (příprava a převzetí právního zastoupení, výzva k plnění, návrh na zahájení řízení a 2 x účast u jednání) po 1 000 Kč za 1 úkon, celkem tedy 5 000 Kč za pět úkonů právní služby. Do nákladů řízení dále patří náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu za těchto 5 úkonů právní služby po 300 Kč, celkem tedy 1 500 Kč za učiněných 5 úkonů. Výrokem III. proto soud rozhodl tak, že otec je povinen zaplatit matce náhradu nákladů řízení ve výši 6 500 Kč, a to ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právní zástupkyně matky. Námitku otce, že se nejedná o účelně vynaložené náklady, neboť jednání matky je vzhledem k tomu, že děti už dávno mohly mít [REDAKCE] [REDAKCE], účelové, neshledal soud důvodnou. Za situace, kdy děti [REDAKCE] nemají, a nemají žádné cestovní doklady, je situaci možné řešit pouze způsobem, jakým ji matka řeší. Jak již bylo uvedeno výše, pokud otec trvá na tom, aby děti měly [REDAKCE] a matka s tímto nesouhlasí, může se i on domáhat nahrazení souhlasu matky soudní cestou.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možné podat odvolání ve lhůtě 15 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím soudu zdejšího.

České Budějovice 18. října 20023

Mgr. Lucie Kratzerová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Brabcová.